

ชื่อเรื่อง ผลของการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ผู้วิจัย นางสาววิญญาดา สี่หมื่น
อาจารย์นิเทศ อาจารย์โสภาศิริ ดวงพัตรา และอาจารย์บุญพรธาดา อุ่นเลิศ
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อพฤติกรรมการขาดสมาธิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาผลของการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังใช้การเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากกอ อำเภอยะยง จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เทคนิคการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน (Concentration - based Learning) 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วัสดุรอบตัวเรา 4) แบบบันทึกพฤติกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่น (Test-Retest Reliability) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test Dependent หรือ t-test pair)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลจากการสังเกตพฤติกรรมและการจับเวลาการมีสมาธิในการเรียนและการทำงาน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐานที่มีต่อพฤติกรรมการขาดสมาธิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการขาดสมาธิของนักเรียนด้วยการเรียนการสอนโดยใช้สมาธิเป็นฐานดีขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.14 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากกอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 7.25$, $SD = 1.36$, คิดเป็นร้อยละ 75.50) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X} = 5.42$, $SD = 1.16$, คิดเป็นร้อยละ 54.17) และค่า Sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ .000 จึงสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยหลังสอบแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยก่อนสอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ อาจารย์โสภาคศรี ดวงพัตรา อาจารย์บุญพรชรา อุ่นเลิศ อาจารย์สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี และอาจารย์ กัญฉิกา เพชรสงศรี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และข้อมูลต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการอัมพร หาขุน โรงเรียนบ้านปากอ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และขอขอบคุณครูพี่เลี้ยงคุณครูอนุกุล เพชรรักษ์ โรงเรียนบ้านปากอ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ขอขอบคุณคุณครูสมหมาย จิตรแก้ว โรงเรียนวัดไตรสามัคคี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และขอขอบคุณคุณครูพิชญ์สินี มณีฉาย ข้าราชการบำนาญ อดีตครูผู้สอนวิชาชีววิทยา โรงเรียนสตรีทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด เป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นางสาววิษญาดา สี่หมื่น
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
หลักสูตร.....	5
คำอธิบายรายวิชา.....	5
สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	5
เป้าหมายของวิทยาศาสตร์.....	10
คุณภาพผู้เรียน.....	10
การเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน.....	11
ความหมายของการเรียนรู้.....	11
ความหมายของสมาธิ.....	11
ความสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน.....	12
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	12
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	12
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	13
ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	14
แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	14
จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
ประชากร.....	19
แบบแผนการวิจัย.....	19
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
พฤติกรรมการขาดสมาธิของนักเรียนหลังเรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมาธิ	27
เป็นฐาน.....	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังเรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้	29
สมาธิเป็นฐาน.....	
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	31
วัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย.....	31
สรุปผลการวิจัย.....	31
การอภิปรายผลการวิจัย.....	32
ข้อเสนอแนะ.....	33
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	33
บรรณานุกรม.....	34
ภาคผนวก.....	37
ภาคผนวก ก.....	38
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	39
ภาคผนวก ข.....	40
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	41
ภาคผนวก ค.....	46
แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน.....	47
ภาคผนวก ง.....	49
แบบสังเกตความสนใจและความร่วมมือในกิจกรรม.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ.....	51
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	52
ภาคผนวก ฉ.....	58
ภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน.....	59
ประวัติผู้วิจัย.....	60

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
2	แบบแผนการทดลอง One-Group Pretest - Posttest Design.....	20
3	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวันและเวลา (นาฬิกา) ของนักเรียนที่มีสมาธิในการเรียน..	28
4	กราฟเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	30
5	ภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมาธิเป็นฐาน.....	59

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 1.2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	6
2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 1.3 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	6
3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 2.1 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	7
4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 2.3 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	7
5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 3.2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	8
6 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 4.2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	8
7 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ว 4.2 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	9
8 สถิติการมีสมาธิในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	27
9 คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	29
10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	30
11 Paired Samples Statistics การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปากอ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 13 คน.....	33
12 แบบสังเกตความสนใจและความร่วมมือในกิจกรรม.....	50
13 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC).....	52
14 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	53
15 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	54
16 Paired Samples Statistics การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	Paired Samples Test การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน.....	55
18	ผลการนำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปากอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบแบบทดสอบซ้ำ.....	56
19	การหาค่าความยากง่ายของข้อสอบรายข้อ.....	57